

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до організації самостійної роботи студентів
під час проходження ознайомчої практики

*(для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти спеціальності 051 – Економіка)*

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів при проходженні ознайомчої практики (для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Н. В. Можайкіна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 25 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Н. В. Можайкіна

*Рекомендовано кафедрою економічної теорії та міжнародної економіки
протокол № 1 від 25.08.2020.*

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ПРОГРАМА ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ.....	7
3 ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ.....	8
3.1 Організація практики.....	8
3.2 База практики.....	10
3.3 Обов'язки керівника практики від закладу вищої освіти.....	10
3.4 Обов'язки бази практики.....	11
3.5 Обов'язки студентів на практиці.....	12
3.6 Вимоги до оформлення звіту з практики.....	13
4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ.....	14
4.1 Питання для самостійної роботи студентів	14
4.2 Методичне забезпечення.....	16
4.3 Рекомендована література.....	16
ДОДАТОК А	19
ДОДАТОК Б	24

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів є обов'язковим компонентом освітніх програм підготовки фахівців. Вона має на меті набуття студентом професійних компетентностей, та передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до різних освітніх рівнів.

Відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» № 93 від 08.04.1993 р. практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів і проводиться на підприємствах будь-якої форми власності, спільних підприємствах, науково-виробничих об'єднаннях, наукових установах, торгово-промисловій палаті, організаціях і установах (в галузях економіки, освіти, науки та державного управління), органах державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, філіях та представництвах зарубіжних компаній в Україні, консалтингових групах та інвестиційних агентствах, біржах та позабіржових системах, аудиторських компаніях з обслуговуванням суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, комерційних банках України, представництвах зарубіжних банків та фінансових установ та ін. Також практика може мати, як теоретичний, так і аналітичний характер. Ознайомлення будуть проводитися на прикладі реально діючих підприємств.

Метою практики є формування, розвиток та вдосконалення набутих в процесі навчання теоретичних знань та отримання власного практичного досвіду в сфері міжнародної і зовнішньоекономічної діяльності підприємств та інститутів державного та ринкового регулювання.

Основні задачі практики, які мають бути вирішені для досягнення зазначеної вище мети:

- закріплення, систематизація і розширення знань студентів з фахових дисциплін;

- удосконалення навичок збирання, аналізу та систематизації інформаційно-аналітичних матеріалів;

- опанування методики здійснення економічних досліджень: знайомство з історією, організаційно-управлінською структурою, формою власності, характеристикою продукції та напрямками зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

- ознайомлення із порядком роботи та функціями підрозділу із організації зовнішньоекономічної діяльності;

- отримання знань та способів їх використання в сфері діяльності місцевих органів влади, які приймають участь в регулюванні, організації та підтримки міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків підприємств регіону;

- формування у студентів практичних навичок обробки інформації;

- використання матеріалів, отриманих при проходженні практики для виконання відповідних навчального плану робіт, а також для підготовки наукових статей та доповідей на наукових конференціях.

В результаті проходження практики студент повинний **знати:**

- законодавчі та нормативно-правові документи, що встановлюють правовий статус та регламентують діяльність підприємств;

- нормативно-правову основу функціонування підприємств з зовнішньоекономічною діяльністю;

- цілі, завдання та напрями зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

- технологічні особливості, обсяг, структуру та динаміку зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

- сучасні напрями взаємодії підприємств з місцевими органами влади в регулюванні та організації міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків.

Вміти:

- збирати і аналізувати інформацію, пов'язану з правовим, організаційним, технічним, економічним забезпеченням господарської діяльності підприємств з зовнішньоекономічною діяльністю;

- оцінювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на функціонування та розвиток підприємств з зовнішньоекономічною діяльністю;

– обґрунтовувати тенденції розвитку, обсяг, структуру (товарну, географічну) експорту та імпорту підприємств та організацій м. Харкова та Харківського регіону.

У процесі практики відбувається не лише перевірка теоретичної та практичної підготовки студентів до самостійної роботи, але й створюються можливості для збагачення творчого потенціалу особистості майбутнього фахівця. Адже якісного навчання і виховання студентів можна досягти лише у тому випадку, якщо весь спектр професійних обов'язків виконується творчо, систематично здійснюється пошук ефективних форм і методів вирішення завдань відповідно до поставлених цілей.

З метою поглиблення отриманих теоретичних знань і набуття практичних навичок студентів професійного спрямування «Міжнародна економіка та бізнес (МЕБ)», «Міжнародна економіка та зовнішньоекономічна діяльність підприємства (МЕ та ЗЕДП)» практика проводиться на підприємствах з зовнішньоекономічною діяльністю, державних та ринкових інститутах, які приймають активну участь в регулюванні, організації та підтримки міжнародної та зовнішньоекономічної діяльності підприємств міста та області.

Основні складові програм практики:

I. Організаційна та науково-методична робота зі студентами.

II. Контроль і керівництво практикою.

III. Аналіз та оцінка результатів практики.

Витяг з навчального плану щодо тривалості проходження ознайомчої практики «Вступ до фаху» для спеціальності 051 – Економіка науково-освітня програма «Міжнародна економіка та бізнес (МЕБ)», «Міжнародна економіка та зовнішньоекономічна діяльність підприємства (МЕ та ЗЕДП)» подано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Вид та тривалість проходження практики

ОКР	Семестр	Вид практики	Тривалість практики
Бакалавр	2	Ознайомча «Вступ до фаху»	4 тижні

2 ПРОГРАМА ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Змістовий модуль 1 *Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою підприємства (організації)*

1.1 Огляд нормативно-правового забезпечення створення та діяльності підприємств в Україні.

1.2 Історія створення підприємства (організації), форма власності та його юридичний статус.

1.3 Організаційна структура та матеріально-технічна база підприємства (організації).

1.4 Характеристика галузі, у якій функціонує підприємство (організація), види продукції, ринки збуту, споживачі.

Змістовий модуль 2 *Характеристика основних напрямів зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації)*

2.1 Законодавча база та напрями зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації).

2.2 Обсяг, структура, динаміки зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації).

2.3 Функції підрозділу із організації зовнішньоекономічної діяльності.

Змістовий модуль 3 *Ознайомлення з діяльністю місцевих органів влади та економічних суб'єктів, які приймають участь в організації міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків та їх функціями*

3.1 Організаційна структура органів місцевої влади та економічних суб'єктів які приймають участь в організації міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків та їхні функції.

3.2 Обсяг, структура (товарна, географічна) експорту та імпорту підприємств та організацій м. Харкова та Харківського регіону.

3.3 Підтримка та захист бізнесу в Україні, м. Харків та Харківській області.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Навчальні елементи	Кількість годин
	Змістовий модуль 1 Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою підприємства (організації)	
1	Огляд нормативно-правового забезпечення створення та діяльності підприємств в Україні.	5
2	Відвідування баз практики та збір необхідної первинної інформації за напрямками ЗМ 1 програми курсу	5
3	Самостійне ознайомлення з матеріалами та виконання запропонованих теоретичних завдань на базі практичного досвіду функціонування підприємств та особливостей їх організаційної структури.	40
	Змістовий модуль 2 Характеристика основних напрямів зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації)	
1	Відвідування баз практики та збір необхідної первинної інформації за напрямками ЗМ 2 програми курсу	5
2	Законодавча база та напрями зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації).	5
3	Самостійне ознайомлення з матеріалами та виконання запропонованих теоретичних завдань на базі практичного досвіду функціонування підприємств та особливостей їх зовнішньоекономічної діяльності	30
	Змістовий модуль 3 Ознайомлення з діяльністю місцевих органів влади та економічних суб'єктів, які приймають участь в організації міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків та їх функціями	
1	Відвідування баз практики та збір необхідної первинної інформації за напрямками ЗМ 3 програми курсу	10
2	Самостійне ознайомлення з матеріалами та виконання запропонованих теоретичних завдань за напрямками практичного досвіду підприємств та інститутів державного та ринкового регулювання в сфері міжнародної і зовнішньоекономічної діяльності	40
	Оформлення та захист звіту	
3	Написання та представлення звіту відповідно до завдання за обраною тематикою на основі вивченого практичного досвіду функціонування підприємств та інститутів державного та ринкового регулювання в сфері міжнародної і зовнішньоекономічної діяльності.	35
4	Захист звіту з практики відповідно до завдання	5
	Разом	180

3 ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1 Організація практики

Відповідальність за організацію, проведення і контроль за практикою студента покладається на керівника вищого навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечує кафедра економічної теорії та міжнародної економіки. Загальну організацію

проведення і контроль за її проведенням в інституті здійснює керівник навчального відділу. Організацію практики здійснює керівник практики, призначений завідувачем кафедри економічної теорії та міжнародної економіки.

Офіційною основою проведення будь-якого виду практики студентів на підприємстві є договір про проведення практики студентів вищого навчального закладу. Він укладається між університетом та базою практики за формою затвердженою наказом № 384 (683) МОН України. Тривалість дії договору погоджується договірними сторонами.

Робоча програма практики передбачає:

- вивчення правил охорони праці та пожежної безпеки;
- виконання індивідуальних завдань;
- оформлення щоденника;
- оформлення звіту;
- подання звіту керівнику практики;
- складання заліку з практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуальних завдань. Залік складається протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Залік полягає в захисті звіту з оцінкою, що диференціюється, комісії призначені завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практик від університету та, за можливості, від баз практик. За відсутності на захисті керівника практики від бази практики враховується його оцінка здобутих вмінь, знань, навичок студента відповідно до відгуку у щоденнику практики.

На залік студент подає:

- звіт із практики, підписаний керівником від бази практики;
- щоденник практики, підписаний керівниками практики від бази практики та університету;
- робочі матеріали (форми, схеми, креслення, графіки і тощо).

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку при захисті

звіту, направляється на практику повторно, або розглядається питання щодо доцільності його подальшого перебування в університеті.

3.2 База практики

Бази практики (підприємства, організації, установи будь-якої форми власності) мають відповідати вимогам програми практики, зокрема:

- мати високий рівень техніки й технології, організації і культури праці;
- забезпечити можливість проведення більшості видів практики при дотриманні умов послідовності їх робочих програм;
- володіти достатньою інформаційно-статистичною базою для даного виду практики;
- підтримувати зв'язки з кафедрою.

Вибору баз практики передуює робота кафедри з вивчення соціально-психологічних, виробничих та економічних можливостей з точки зору їхньої придатності для проведення практики студентів за спеціальністю або напрямом підготовки. Бази практик в особі їх перших керівників разом з вищим навчальним закладом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

3.3 Обов'язки керівника практики від закладу вищої освіти

Керівник практики призначається наказом ректора закладу вищої освіти. Керівник практики від закладу вищої освіти:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- проводить інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед виїздом студентів на практику, надає студентам-практикантам необхідні документи

(програми, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо), перелік яких встановлює навчальний заклад;

- повідомляє студентів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі, а саме: подання письмового звіту, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;

- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку та календарного графіку проходження практики;

- у складі комісії приймає заліки з практики;

- подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів, доповідає на засіданні кафедри про результати практики.

3.4 Обов'язки бази практики

Підприємства, що є базами практики, надають студентам відповідно до програми практики робочі місця, забезпечують найбільш ефективне її проходження. База практики зобов'язується:

- призначити наказом кваліфікаційних фахівців для керівництва практикою;

- створити належні умови для отримання студентами під час проходження практики знань за фахом із урахуванням спеціалізації;

- дотримуватися узгоджених з інститутом календарних графіків проходження практики;

- забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці та дотримання вимог з охорони праці;

– надати студентам-практикантам можливість користуватися наявними матеріально-технічними та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;

– забезпечити і контролювати дотримання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених для даного підприємства, організації чи установи, у тому числі часу початку й закінчення робіт;

– забезпечити облік виходів на практику студентів-практикантів. Про всі порушення трудового режиму, внутрішнього розпорядку та інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

Відгук керівника практики від бази практики заноситься до відповідного розділу щоденника практики. У відгуку має подаватися характеристика на студента як фахівця, що володіє знаннями, уміннями і навичками для вирішення практичних завдань у професійній діяльності на рівні бази практики та її підрозділів; указуватися недоліки та пропуски в підготовці фахівця, здатність його до творчого мислення в організаторській і управлінській діяльності, ініціативність та дисциплінованість. У відгуку треба також навести недоліки в проходженні практики й надати оцінку виконаних студентом робіт («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

3.5 Обов'язки студентів на практиці

Не менше ніж за 10–15 днів до початку практики студенти повинні **чітко знати:**

- на якій базі вони проходитимуть практику;
- терміни практики;
- прізвище, ім'я та по батькові керівника практики від кафедри, його координати;
- місце та час зустрічі з керівником у перший день практики.

Мати:

- календарний графік проходження практики, щоденник практики;
- індивідуальні завдання, знати особливості їхнього виконання.

Зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти звіт та залік з практики.

3.6 Вимоги до оформлення звіту з практики

Звіт з практики обсягом 25–30 сторінок оформляється відповідно до вимог ЄСКД (Єдина система конструкторської документації), ДСТУ (Державний стандарт України) 3008-2015 на аркушах паперу формату А4 з одного боку. Ліворуч передбачається поле 25 мм, праворуч – 15 мм, зверху і знизу – 15 мм. Кожен розділ варто починати з нової сторінки. Таблиці нумерують подвійною нумерацією, де перша цифра – це номер розділу, друга – номер таблиці. Над таблицею в лівому куті надписують «Таблиця 1.1 – Назва таблиці». Рисунки (плани, схеми) виконуються на окремих аркушах того ж формату і нумерують із написом, який розташовують під рисунком «Рисунок 1.1 – Назва рисунку».

Титульний аркуш звіту оформлюється з обов'язковою вказівкою на вид практики, та керівників від університету. На другому аркуші звіту розміщують зміст (перелік розділів, підрозділів із зазначенням сторінок).

Аркуші звіту нумерують, починаючи з першого аркуша тексту. Зміст, список використаних джерел, додатки, титульний аркуш включають у загальну нумерацію аркушів. Номер проставляють у верхньому правому куті. Звіти повинні містити:

- титульний аркуш із усіма підписами;

- зміст – перелік розділів і підрозділів, сторінки;
- вступ – коротка характеристика об’єкта, мета і завдання практики;
- основна частина – звіт про конкретну виконану роботу в період практики. Зміст цього розділу має розкривати питання, передбачені програмою практики й індивідуальними завданнями;
- висновки і пропозиції – студент викладає висновки та вносить пропозиції щодо покращення практики;
- список використаних джерел.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1 Питання для самостійної роботи студентів

Теоретичні питання

1. Основні риси науково-технічного прогресу на сучасному етапі.
2. Галузева структура економіки розвинених і країн, що розвиваються.
3. Економічне зростання і економічний розвиток. Фактори економічного зростання і динаміка їх співвідношення в історії.
4. Типи фірм: частні підприємницькі фірми, партнерства, кооперативи, корпорації, державні підприємства.
5. Альтернативні теорії фірми. Мета фірми і її учасників. Межі фірми.
6. Роль корпоративного сектора в світовій економіці. Транснаціональні корпорації.
7. Корпоративне управління. Поділ власності і управління.
8. Роль іноземних інвестицій в економіці. Їх позитивні та негативні наслідки.
9. Динаміка обсягів міжнародної торгівлі.
10. Вигоди країн від участі в міжнародній торгівлі.
11. Світові експортери та імпортери продовольчих товарів.

12. Трансформація споживання продуктів харчування в розвинених і країнах, що розвиваються.
13. Що таке інститути і яка їхня роль в економіці?
14. Вплив інститутів на економічний розвиток: історичні приклади, емпіричні докази.
15. Роль середнього класу в економіці країни.
16. Що таке урбанізація і яка її динаміка в розвинених і країнах, що розвиваються.
17. Роль міст в економічному розвитку.
18. Динаміка і основні напрямки міграцій в сучасному світі.
19. Корупція: визначення, поширеність явища, види, класифікації.
20. Роль мегаполісів в сучасній світовій економіці.
21. Роль малого бізнесу в економіці країн, що розвиваються.
22. Зовнішньоторговельні зв'язки України (на рівні країни, галузі, регіону, фірми).
23. Діяльність митної служби в Україні.
24. Міграційні процеси в Україні та їх наслідки.

Практичні питання (м. Харків та Харківська обл.)

1. Зовнішньоекономічна діяльність та розвиток підприємництва у Харківській області.
2. Зовнішньоторговельні зв'язки Харківської обл. (на рівні країни, галузі, регіону, фірми).
3. Особливості розвитку споживчого ринку у Харківській області.
4. Міжнародні зв'язки та європейська інтеграція Харківського регіону.
5. Розвиток транспортної інфраструктури і зв'язку у Харківській області.
6. Розвиток галузей економічної та соціальної сфери у Харківській області.
7. Харківська торгово-промислова палата і її роль у розвитку зовнішньоекономічної діяльності.
8. Підтримка і супровід на усіх етапах ведення ЗЕД на підприємстві.

9. Захист бізнесу в Україні.
10. Формування позитивного міжнародного іміджу міста Харкова.
11. Основні напрями сприяння розвитку туристичної інфраструктури міста Харкова.
12. Реалізації стратегії територіальної громади міста Харкова та України з питань європейської інтеграції.
13. Просування на зовнішній ринок продукції суб'єктів господарчої діяльності міста Харкова.
14. Сприяння розвитку іміджевої та брендингової політики міста Харкова на підставі вивчення та узагальнення досвіду міст-партнерів
15. Встановлення партнерських і побратимських зв'язків з містами зарубіжних країн та сприяння розвитку інформаційній, економічній та культурній співпраці.

4.2 Методичне забезпечення

1. Програма навчальної практики «Ознайомча практика» (для студентів 1 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Н. В. Можайкіна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 6 с.
2. Робоча програма навчальної практики «Ознайомча практика» (для студентів 1 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. Н. В. Можайкіна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 8 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базові

1. Гриньов А. В. Організація та управління на підприємстві / А. В. Гриньов. – Харків : Вид. дім «ІНЖЕК», 2009. – 329 с.
2. Телятник С. В. Економіка та організація виробництва : навч. посібник / С. В. Телятник; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 205 с.
3. Наумов М. С. Тексти лекцій з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (для студентів 2 курсу денної форми навчання напрямку підготовки 6.030601 – «Менеджмент») / М. С. Наумов, О. А. Шекшуєв ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 132 с.
4. Босак А. О. Класифікація організаційних структур управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та умови їх застосування / А. О. Босак, Р. З. Дарміць, В. А. Босак // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : [збірник наукових праць] / відповідальний редактор О. Є. Кузьмін. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010. – С. 26–35.

Допоміжні

1. Про підприємства в Україні : Закон України (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). – 1991.– № 24 – ст. 272).
2. Про управління об'єктами державної власності : Закон України від 21.09.2006. № 185-5.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність. Верховна Рада УРСР : Закон від 16.04.1991. № 959-XII. Редакція від 07.08.2011.
4. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003. № 436-IV. Редакція від 19.01.2012.
5. Про торгово-промислові палати в Україні : Закон України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80>

6. Про режим іноземного інвестування : Закон України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996 – № 19. – ст. 80).

7. Розпорядження кабінету міністрів України «Експортна стратегія України («дорожня карта» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017–2021 роки та План завдань і заходів з її реалізації».

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>

2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського : [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 06.10.2012).

3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA/>

4. Верховна Рада України. Законодавча база [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.iportal.rada.gov.ua/> (дата звернення 06.09.2012).

ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України

29 березня 2012 року № 384

(у редакції наказу Міністерства освіти
і науки України

від 05 червня 2013 року № 683)

Форма № Н-6.03

(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення

Кафедра, циклова комісія

Освітній рівень

Напрямок підготовки

Спеціальність

курс, група

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу.

Печатка
підприємства, організації, установи « _____ » _____ 20 _____ року

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка
підприємства, організації, установи « _____ » _____ 20 _____ року

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики: від закладу вищої освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

— (назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

Печатка

« _____ » _____ 20 __ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку «_____» _____ 20____ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(літерами)

кількість балів _____
(цифрами і літерами)

Керівник практики від закладу вищої освіти

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК Б

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра економічної теорії та міжнародної економіки

ЗВІТ З ПРОХОДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет Економіки і підприємництва

Кафедра економічної теорії та міжнародної економіки

Освітній рівень бакалавр

Напрямок підготовки 051 – Економіка

_____ курс, група _____

Керівник практики

від університету _____

Харків – 2021

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації

**до організації самостійної роботи студентів
під час проходження ознайомчої практики**

*(для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти спеціальності 051 – Економіка)*

Укладач **МОЖАЙКІНА** Наталія Василівна

Відповідальний за випуск *Н. В. Можайкіна*

Технічний редактор *О. В. Михаленко*

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2020, поз. 232М.

Підп. до друку_03.03.2021. Формат 60 × 84/16.
Друк на ризографі Ум. друк арк. 1,5.
Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.